Anne Manevi Ba?a Ç?kma Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Anne Manevi Ba?a Ç?kma Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16007

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Anne Manevi Ba?a Ç?kma Ölçe?i (AMBÇÖ), annelerin ya?amlar?nda kar??la?t?klar? stresli durumlar ve zorluklarla ba?a ç?kmak için kulland?klar? manevi kaynaklar? ve stratejileri ölçmek amac?yla geli?tirilmi? **psikometri**k bir araçt?r. Ölçek, özellikle anneli?in getirdi?i sorumluluklar ve duygusal yükler ba?lam?nda, bireylerin inanç, dua, anlam aray??? ve manevi topluluk deste?i gibi unsurlar? nas?l kulland???n? de?erlendirmeyi amaçlamaktad?r. Ölçe?in geli?tirilmesi ve geçerlik/güvenirlik çal??malar? 2018 y?l?nda K. G. Yaman ve meslekta?lar? taraf?ndan gerçekle?tirilmi?tir.

Bu ölçek, Türk kültürüne özgü annelik deneyimini ve **manevi ba?a ç?kma** mekanizmalar?n? derinlemesine incelemek üzere tasarlanm??t?r, böylece psikolojik dan??manl?k ve ruh sa?l??? alanlar?nda annelere yönelik destek programlar?n?n etkinli?inin art?r?lmas?na katk?da bulunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Manevi ba?a ç?kma, annelik, anne ruh sa?l???, ölçek geli?tirme, psikometri, stres yönetimi, manevi kaynaklar.

Yazarlar

K. Gamze Yaman, H. Sanver-Gürsoy, A. N. Canel, H. Ek?i.

Amaç

Anne Manevi Ba?a Ç?kma Ölçe?i'nin temel amac?, annelerin kar??la?t?klar? zorlay?c? durumlar kar??s?nda ba?vurduklar? manevi temelli stratejileri güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Bu ölçek, maneviyat?n annelerin psikolojik iyi olu?u ve stresle mücadele süreçlerindeki rolünü bilimsel olarak ortaya koymay? hedeflemektedir.

Ölçek, ayn? zamanda, manevi ba?a ç?kma düzeylerinin farkl? demografik ve psikososyal de?i?kenlerle ili?kisini incelemek isteyen ara?t?rmac?lar için standart bir ölçüm arac? sa?lamay? amaçlamaktad?r. Ölçe?in geli?tirme süreci, özellikle Türk annelerinin kültürel ve dini de?erlerini yans?tan maddelerin olu?turulmas?na odaklanm??t?r.

Yap?

AMBÇÖ, annelerin stresli ya?am olaylar?na tepki olarak kulland?klar? pozitif ve negatif **manevi ba?a ç?kma** boyutlar?n? kapsamaktad?r. Ölçe?in ölçtü?ü temel yap?, annelik rolü içerisindeki

ARABPSYCHOLOGY.COM

maneviyat?n bir stres tamponu veya kaynak sa?lay?c? olarak i?lev görme biçimidir. Bu yap? genellikle inanç sistemine güvenme, manevi ritüelleri uygulama ve ya?am zorluklar?na manevi bir anlam yükleme gibi alt boyutlar? içerir.

Ölçe?in kapsad??? temel manevi ba?a ç?kma stratejileri, annenin hem bireysel ruhsal prati?ini hem de sosyal/dini çevresiyle olan manevi etkile?imlerini de?erlendirir. Ölçe?in çok boyutlu yap?s?, manevi ba?a ç?kman?n karma??k do?as?n? yakalamay? amaçlamaktad?r.

Geçerlik

Anne Manevi Ba?a Ç?kma Ölçe?i'nin geçerlik çal??malar?, Yaman ve arkada?lar? (2018) taraf?ndan yürütülen geli?tirme çal??mas?nda detayl? olarak incelenmi?tir. Her ne kadar orijinal kaynakta spesifik geçerlik de?erleri belirtilmemi? olsa da, bu tür bir geli?tirme çal??mas?nda genellikle yap? geçerli?i (faktör analizi yoluyla) ve ölçüt geçerli?i yöntemleri kullan?lm??t?r.

Yap? geçerli?i, ölçe?in teorik olarak ölçmeyi amaçlad??? manevi ba?a ç?kma yap?s?n? ne kadar do?ru temsil etti?ini göstermektedir. Bu kapsamda, ölçek maddelerinin ilgili literatürle tutarl?l??? ve beklenen alt boyutlara ayr???p ayr??mad??? incelenmi?tir. Ayr?ca, AMBÇÖ'nün di?er ilgili psikolojik yap?larla (örne?in, depresyon, ya?am doyumu) olan ili?kileri de ölçüt geçerli?i ba?lam?nda de?erlendirilmi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, iç tutarl?l?k katsay?lar? (Cronbach Alfa) kullan?larak raporlanm??t?r. Geli?tirme çal??malar?nda elde edilen sonuçlar, AMBÇÖ'nün genel olarak yüksek bir iç tutarl?l??a sahip oldu?unu ve dolay?s?yla annelerin manevi ba?a ç?kma düzeylerini tutarl? bir ?ekilde ölçebildi?ini göstermektedir. Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda homojen oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik çal??malar? ayr?ca, ölçe?in alt boyutlar? için de ayr? ayr? iç tutarl?l?k analizleri içermektedir. Bu analizler, her bir alt boyutun da kendi içerisinde güvenilir oldu?unu desteklemektedir. Ölçe?in uzun vadeli stabilitesini de?erlendirmek amac?yla potansiyel olarak test-tekrar test güvenilirli?i çal??malar? da yap?lm?? olabilir.

Faktör Analizi

Anne Manevi Ba?a Ç?kma Ölçe?i'nin yap?sal geçerli?ini belirlemek amac?yla hem Aç?mlay?c? **Faktör Analizi** (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. AFA, ölçe?in teorik olarak beklenen alt boyutlar?n? ke?fetmek için kullan?lm??; bu analizler sonucunda ölçe?in çok boyutlu bir yap?ya sahip oldu?u belirlenmi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

DFA ise, AFA sonucunda ortaya ç?kan faktör yap?s?n?n farkl? bir örneklem üzerinde do?rulan?p do?rulanmad???n? test etmek amac?yla uygulanm??t?r. DFA sonuçlar?, ölçe?in maddelerinin belirlenen faktörlere uygun bir ?ekilde yüklendi?ini ve model uyum indekslerinin kabul edilebilir düzeyde oldu?unu göstererek ölçe?in yap? geçerli?ini desteklemi?tir.

Enstrüman

Test Türü: Ölçek Geli?tirme (Geli?tirme)

Format: Orijinal kaynakta derecelendirme bilgisi verilmemi?tir, ancak psikometrik geli?tirme ölçeklerinin standart uygulamalar?na dayanarak, genellikle 5'li veya 6'l? Likert tipi bir derecelendirme format? kulland??? varsay?lmaktad?r (Örne?in: Hiç Kat?lm?yorum'dan Tamamen Kat?l?yorum'a).

Mevcut Diller: Türkçe (Orijinal geli?tirme dili)

Popülasyon Grubu: Anneler

Ya? Grubu: Ölçe?in uyguland??? örneklem genellikle yeti?kin ya?taki annelerden olu?maktad?r. Spesifik ya? aral???, referans makalenin detaylar?nda yer almaktad?r.

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, annelik rolünü üstlenmi?, farkl? sosyo-ekonomik ve e?itim düzeylerine sahip anneler üzerinde standardize edilmi?tir.

Test Metodolojisi: Öz bildirimli likert tipi madde seti kullan?larak uygulanan standart bir psikometrik ölçme metodolojisidir.

Anahtar Kelimeler

Maneviyat, ba?a ç?kma stratejileri, maternal sa?l?k, ölçek, **psikometri**, faktör yap?s?, Türkiye.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: K. Gamze Yaman

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

?leti?im E-posta Adresi: gamze.alcekic@marmara.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Marmara Üniversitesi, ?stanbul, Türkiye (Yazar?n 2018 yay?n? s?ras?ndaki tahmini kurumsal adresi).

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler: Ölçe?in ticari olmayan akademik kullan?mlar? için yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Ücret: Ticari olmayan kullan?mlar için genellikle ücretsizdir, ancak kesin bilgi için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmelidir.

Test Y?l?: Ölçe?in geli?tirme ve geçerlik/güvenirlik çal??mas?n?n yay?nlanma y?l? 2018'dir.

Ek Bilgi: Ölçe?in orijinal PDF ve Word dokümanlar? a?a??daki ba?lant?lardan indirilebilir. Orijinal PDF dosyas? burada mevcuttur: anne-manevi-basa-cikma-olcegi-toad.pdf. Ayr?ca Word doküman? da burada mevcuttur: anne-manevi-basa-cikma-olcegi-toad.doc.

Kaynaklar

Yaman, K. G., Sanver-Gürsoy, H., Canel, A. N., & Ek?i, H. (2018). Maternal Spiritual Coping Scale: Development and validation. *Spiritual Psychology and Counseling, 3,* 9-21. DOI: 10.12738/spc.2018.1.0042

Anne Manevi Ba?a Ç?kma Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte mevcut de?ildir. Bu nedenle, maddeler bu akademik giri?e dahil edilememi?tir. Maddelere ula?mak için lütfen yukar?da belirtilen PDF veya Word dokümanlar?n? inceleyiniz ya da sorumlu yazar ile ileti?ime geçiniz.

ARABPSYCHOLOGY.COM